

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:1741

av Jesper Skalberg Karlsson (M)

Transporter av farligt avfall

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se till att de illegala avfallstransporterna kartläggs, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen snarast bör besluta om hur länsstyrelsernas tillsynsansvar för transporter av farligt avfall ska vara organiserat och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda om de svenska straffreglerna beträffande olagliga avfallstransporter behöver ändras och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det är av yttersta vikt att farligt avfall tas om hand på ett kunnigt och säkert sätt för att förhindra skador på människor och miljö. Det har dock under lång tid funnits problem med att farligt avfall skickas illegalt till länder där miljöhänsynen är bristfälliga. Detta bottnar i flera saker. Dels lockar stora ekonomiska förtjänster, dels är upptäcktsrisken låg och dessutom är straffen blygsamma. Illegal handel med farligt avfall har en ökande betydelse för den organiserade brottsligheten.

Bristen på information om lagliga och illegala avfallsströmmar medför att förutsättningarna för en riskbaserad tillsyn inte finns på plats. Tillsynen över nationella avfallstransporter är begränsad. Endast ett fåtal kommuner bedriver tillsyn över nationella avfallstransporter på eget initiativ. Det finns ingen nationell skattning av hur stort problemet med illegala avfallstransporter är. Naturvårdsverkets senaste övergripande uppföljning av tillsynen över nationella avfallstransporter gjordes 2007.

En regional kartläggning i Norrbottens län har visat att det förekommer en omfattande illegal avfallshantering. Regeringen bör se till att de illegala avfallstransporterna kartläggs, som ett första steg i att komma till bukt med dessa problem.

När det gäller länsstyrelsernas tillsynsansvar över gränsöverskridande avfallstransporter finns det ett förslag om att ansvaret huvudsakligen ska koncentreras till fem länsstyrelser. Dessa har fått extra resurser tillförda. Hur tillsynsansvaret ska fungera för dessa utpekade länsstyrelser är däremot inte klarlagt. Regeringen bör snarast besluta om hur länsstyrelsernas tillsynsansvar för transporter av farligt avfall ska organiseras, som ett steg i att komma till bukt med detta.

Vidare är det viktigt att den som bryter mot lagen när det gäller transporter av farligt avfall får en kännbar och väl avvägd påföljd. Den vanligaste påföljden för denna överträdelse är ett föreläggande från länsstyrelsen om exportförbud. Detta hindrar dock inte avfallet från att lämna Sverige, och i flera fall har länsstyrelser fått föreläggandet med vändande post när mottagaren inte kunnat hittas.

Det är också viktigt att även förberedande av lagöverträdelse blir straffbelagt. Idag finns en otydlig gräns om var försökspunkten är för att överträda lagen om otillåten avfallstransport. Därför bör regeringen utreda om de svenska straffreglerna kring olagliga avfallstransporter behöver ändras.

Jesper Skalberg Karlsson (M)